

מבאר רבתינו

שנה כ"ה גליון נ"א (אלף דנ"ז) פרשת תצא
י"א אלול תשפ"ד לפ"ק

לעני מרן הגה"צ רבי שמואל בן רבי יחזקאל שרגא זצ"ל מנאנאש, והרבנית הצדיקת מרת אסתר בת הרר יצחק ז"ל

הדלקה נ: ברוקלין: 6:52 = מאנסי - קרית יואל: 6:53 = לונדון: 7:03 = אנטווערפן: 7:45
מוצש"ב ק: ברוקלין: 8:18 = מאנסי - קרית יואל: 8:19 = לונדון: 8:29 = אנטווערפן: 9:11

מבאר התלמוד

נערך ע"י: הרב נפתלי יחזקאל פאללאק
רב דק"ק תוספות יו"ט - אנטווערפן
קורות חיי רבותינו חכמי התלמוד [רצ"ד] / ל"ד
רב גידל (ב):

עלייתו לארץ ישראל:
כפי הנראה עלה רב גידל לארץ ישראל, וזכה לקבל עוד תורה מ' יוחנן, וכמו שמצינו שמוסר בשמו (א).

מעשה עם ר' אבא:
רב גידל חזר פעם אחרי קרקע מסוימות לקנותה, והלך ר' אבא וקנאה לעצמה, הלך רב גידל וסיפר את צעקותו שיש לו על ר' אבא לפני ר' זירא, והלך ר' זירא וסיפר אודות התלונה לרב יצחק נחמא, ואמר לו רב יצחק: המתן עד שיעלה ר' אבא אצלנו לרגל להקביל את פני, ואז אדבר עמו בענין הטענה שיש עליו, ואחרי כשהגיע ר' אבא לרב יצחק ברגל, שאלו רב יצחק לר' אבא: איך יהיה הלכה באופן שעני המחזר אחר עוגת הפקר כדי לזכות בה, או משתדל שיתנהג לו בעליה במתנה, ובא אחר ומיהר לזכות בה לעצמו, לפני שחסיפיק העני לזכות מה דינו, השיב ר' אבא: אותו אדם נקרא רשע, מפני שיווד לחיי חבריו.

בשמעו רב יצחק את תשובת ר' אבא שאלו: אי"כ מדוע עשה הרב כך, לקנות קרקע שרב גידל חזר אחריה לקנותה, השיב ר' אבא: לא ידעתי כלל שרב גידל מחזר לקנותה, חזר רב יצחק ואמר לר' אבא: גם עתה יתנהג לו לרב גידל, ובכך יתקן את העוולה, השיב ר' אבא: למכור לו איני יכול, מפני שזו קרקע ראשונה שקניתי מעולם, ואינו סימן טוב לאדם שימכור את מקומו ראשונה, אולם אם רוצה רב גידל יקחנה ממנו במתנה, וסיים שם בגמרא: שסבופו של דבר לא רצה רב גידל לקחתה במתנה, משום דכתיב (משלי ט"ו כ"ח) שונא מתנות יחיה, וגם ר' אבא לא רצה להחזיק קרקע זו ברשותו, כיון שהשתנה בא לו על ידי עוולה, ונמצא שלא רבי אבא ולא רב גידל רצו להחזיק באותה קרקע, והיתה נקראת אותה חשדה חשדה של תלמידי חכמים, לפי שהיתה כמו הפקר לתלמידי הישיבה (ג).

על שער הטבילה:
מנהגו היה לישב על יד שער בית הטבילה בשעה שהנשים באות שם לטבול, והיה דרכו להורות להם איך שיטבילו, ושאלו החכמים איך לא ירא מר מן היצחק, השיב להם: גם דומים עלי כאוונים לבנים, ואין לי שום הרהור ח"ו (ג).

י"א. מסי נדה דף כ"ד. י"ב. מסי קידושין דף כ"ט ע"א. י"ג. מסי ברכות דף כ"ז ע"א.
מי שברצונו לקבל מאמרים הקודמים מסודרים יפנה להמערכת

מבאר התורה

לא תלבש שעמנו

בענין שלא ללבוש בגדי צמר

לא תלבש שעמנו צמר ופשתים יחדיו (פרשתן כ"ב י"א). אני ראיתי פעם אחד אצל אדמו"ר הצה"ק מסיניעט בעל קדושת יו"ט וצוקללה"ה שעמד אחד להתפלל לפני העמוד בש"ק, שהיה לו יאצ"ט, ואמר לו בלחש (כדי שלא יתבייש) שיתפלל רק עד הודו ולא יותר, מחמת שהולך כמכנסו צמר, וכבית מדרשו אינו מניח לפני העמוד מי שלבוש בגדי צמר [מחשש שעמנו].

ודוגמא לזה י"ל, כמו בשבת שמאיר או אור האצילות ע"י התלבשות הבריאה, שזהו ההפרש בין לבושי שבת ויום טוב ללבושי חול, דלבושי חול הן בחי' יצירה, ולבושי שבת ויום טוב הן בחי' הבריאה, ואי' במה"ק דלכ"ן צ"ל לבושי שבת ויום טוב ממשו דוקא, שהוא מוחי, ולא של צומח, לפי שצומח ביצירה, והי' בריאה בוי'.

(ס' המאמרים למהרש"ב מליבאוויטש זצ"ל, שנת תרס"ב דף רל"א)
והבגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או בבגד פשתים וגו', והנה לא נזכר בגד משי, משמע שבבגדי משי אין מצוי נגעים, ועי' בכלי יקר שהרניש ג"כ בזה, וזהו הענין הנהוג בכל ישראל על שבת ללבוש בגדי משי, שאין מציאות בו שום נגע וטומאה כלל, וזהו פלא שלא מצאנו באומות העולם בכל העולם כולו שיהיה לבושים בבגדי משי, אלא ישראל לבדם לובשים בו, והוא מיוחד לבגדי שבת.

(דברי ישראל מאדונין, פרשת תרוי"ב ב"ה והבגד)

הרה"ק מוה"ר"ם מפרעמישלאן וצלקלה"ה הכריז פעם בזה הלשון, רבותי דעו לכם שהבעל דבר משקע כוחותיו שילכו בבגדי צמר, ועי"ז יכשלו ח"ו באיסור שמענו, ומפשיט עצמו ולרחבו על עון זה, ולזאת אבקש מכם שעל כל פנים בשעת ההפלה לא תלכו בבגדי צמר.

סיפר הרה"ק בעל שומרי אמונים זצ"ל: הרה"מ היה כמה פעמים בזה העולם, פעם היה נשמת הרה"ק, ולכן היה דרכו ללמוד הרבה רי"ף, פעם באמצע הלימוד בכה מאד שהש"ת יאיר לו שיתקרב להצדיק הדור, ושיזכר להתקרב לעבודת ה', ונדרם ונתגלה אליו הרה"ק, ואמר לו שישע לחרבו ר' אלימלך זי"ע בליענסק, ושם יהיה לו תכלית בעבודת ה', והרה"מ היה עדיין בחור והיה דר במערהוין, והיה לבוש במלבושי צמר, וכידוע שהרה"א לא בירך את מי שהיה לבוש במלבושי צמר, וכשהגיע הרה"מ להרה"א לא עמד אז בנו רבי אלעזר בבית הרה"א, והרה"מ נכנס לחדר הרה"א, ובאמצע הגיע רבי אלעזר וראה האריך אביו הרה"א מברך לאיזה בחור שלבוש במלבושי צמר, ואמר לאביו הלא אין אתה מברך מי שלבוש בבגדי צמר, אמר לו הרה"א: ואם רעדסטו ווענין דעם בחור, אך ווארט שוין לאנג אויף די נשמה, פונקען פייער שפריצט דאך פון זיין שמעריין.

פע"א ראו אנשי עיר ביסטרין שנושם לתוך העיר פיאקער, ובתוכו עומדים שלשה אנשים, הרה"ק מנאסויר זי"ע, וקי"ו הגה"צ ממארע זצ"ל, ואאמו"ר הגה"צ זצ"ל ה"ד, ולגודל אנשי העיר על מה ולמה הם עומדים ולא יושבים, ענו, שהי' הכסא בתוך הפיאקער מכוסה עם צמר, והרה"ק מנאסויר לא רצה לישב עליו מחשש שעמנו, ומשום כן לא ישבו גם ק"ז ואאמו"ר זצ"ל, וע"כ נסעו בתוך הפיאקער כשהם עומדים.

(מרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל)

אלו יעמדו על הברכה שנדבו להוצאות הגליון לזכות אלפי רבבות בני ישראל

הרבה למעשה
אדוקי ארץ כי איך אין שטוב
אוצר שבת כהלכתו

מוטן הליף פון הש"ת
אז ערשינען דו
העדליכע ספר

אין פסקים
נייע ספרים
אין פסקים
ראשון

הערה קינסק זצ"ל
פ"ר
טאך קינמאל שיש
געווען געדרוקט
היינצטיג

קלארע תשובות אויף שטודיע שאלות
דאס מאכט דך אים שבת

אלע ספרים געשעפנטן
צו באקומען אין
הפעה ראשיה

הפעה ראשיה
נר למואז
718-384-1324

קפאליע פון זענען
לכבוד דעם ערשינען

דער קוואל פון צדיקים

דערציילונגען פון רבותינו הקדושים צו זייער יארצייט

יארצייט פון
הגאון הקדוש מרן
רבי חנה צבי רובין זי"ע הי"ד
מסאטמאר - צאנז
י"ג אלול שנת תש"ב לפ"ק

רבי חנה הערש פלעגט זיך שטענדיג ארומדרייען צו גיין נאך געלט פאר פארשידענע צדקה צוועקן. עס האט אמאל פאסירט אז ווען ער איז געגאנגען נאך געלט איבער די הייזער, האט ער אנגעטראפן הר"ק **מקאלאשיץ** זצ"ל און הר"ק רבי איציקל **מפשעווארסק** זצ"ל, און אלע דריי זענען צוזאמען געגאנגען צאמענמען געלט, זיי זענען אנגעקומען צו א הויז וואס דארט האט געוואוינט א איד וואס האט זיך ליידער נישט געפירט אינגאנצן אויפן ריכטיגן ערליכן וועג, און ער האט זיך געשוירן די בארד, און ווי אויך האט ער געהאט א גאר קליינע נישט אויסגעהאלטענע מזוזה אויפן טיר, און די צדיקים זענען נישט געווען צופרידן צו גיין צו אים צו געלט, און זיי האבן געוואלט איבערהייבן זיין הויז, נישט אזוי ווי זיין פרוי האט געווען נישט געזונט, איז דער איד אליינס נאכגעלאפן די צדיקים, און ער האט זיך גאר שטארק געבעטן אז זיי זאלן נעמען פון אים א סכום פאר צדקה, האט אים רבי חנה הערש געפרעגט אויב זיין פרוי דעקט צו די האר, האט ער געענטפערט אז נישט, האט אים רבי חנה הערש געזאגט: אויב ער גייט זיך פארנעמען נישט מער צו שניידן די בארד, און זיין פרוי וועט זיך צודעקן די האר, און ער וועט ארויפלייגן אויף זיין טיר א מזוזה וואס איז כשר למחירין, וועט ער נעמען פון אים דאס געלט, און ער זאגט צו אז זי וועט ווערן אויסגעהיילט. דער איד האט זיך טאקע דאס אלעס פארענומען, און האט דאס אינגעהאלטן, און זיין פרוי איז געווארן אויסגעהיילט, און ווי אויך זענען זיי געווארן שטארק ערליך, און ער איז געווארן פון די נאנטע מענטשען צו רבי חנה הערש. (צאנז - די הייליגע פארשוואונדענע שטאט)

רבי חנה הערש פלעגט תשעה באב וויינען א נאנצען טאג, און נישט נאר איז די צייט פון זאגן די קינות נאר אויך ווען ער האט געלערנט מדרש איכה וכדומה, ווען געהי"צ **מלאנצהוט** זצ"ל וואס האט דאס געזעהן אמאל אין שטאט לאנצהוט האט דאס דערציילט פאר הר"ק **מקאלאשיץ** זצ"ל, און ער האט אים געזאגט: איך וואונדער מיר וויאזוי איז מעגליך פאר א מענטש צו פארגיסן אויפ'ן טרערן א נאנצען טאג, און וויינען אזוי אן אפשטעל, האט אים הר"ק מקאלאשיץ געענטפערט: א מענטש וואס עס טוט אים אזוי שטארק וויי אז שכינתא בלולתא, איז דען א וואונדער אז ער קלאגט אזוי סאך.

עס איז אמאל אנגעקומען צו זיין בית המדרש אין שטאט צאנז א עלענדער בחור וואס איז אנטלאפן פון טשעכאסלאוואקיי צוליב פחד פון מיליטער דינסט, און רבי חנה הערש האט אים אריינגענומען צו זיך אין הויז, און האט באצאלט פאר איינעם וואס זאל אים אויסלערנען א פאך, און נאכדעם האט ער אים געעפענט א געשעפט, און ער האט מצליח געווען, און אויפגעשטעלט א ערליכע אידישע שטוב. (צאנז - די הייליגע פארשוואונדענע שטאט)

אין א טאג איז א עלטערע עלענדער איד אריינגעקומען אין זיין בית המדרש און האט געעלענט פקלאך פון תשמישי קדושה צו פארקויפן, פאר ווער עס האט געוואלט קויפן די ספרים וכדומה, און רבי חנה הערש וואס האט צוגעזעהן ווי דער איד האט ממש נישט קיין כחות צוליב די שווערע פרנסה וואס ליגט אויף אים, איז רבי חנה הערש צוגעגאנגען צו אים, און האט אים געפרעגט וויפיל געלט בערך ער פארדינט א וואך פון זיין ארבעט, האט ער געענטפערט אז ער פארדינט בערך פינעף זאלטעס א וואך. האט ער אים אנגעטראגן אז ער זאל בלייבן וואוינען דארט אין בית המדרש, און ער וועט זיך זארגען פאר זיין פרנסה, און ער וועט אים געבן פינעף זאלטעס יעדע וואך, און זיין רביצין וועט זיך זארגען פאר זיינע אנדערע באדערפענישן. דער איד האט אנגענומען די עצה, און ער איז געבליבן דארט וואוינען ביזן אויסברוך פון די צווייטע וועלט מלחמה. (עש)

רבי חנה הערש פלעגט נעמען קוויטלאך, אבער ער האט זיך אמאל אויסגעדורקט מיט זיין גרויס ענינות: באמת קען איך נישט ליינען א קוויטעל, נאר לכבוד מיין הייליגען זיידען דער **שינאווער** רב נעם איך קוויטלאך.

פורים שנת תרצ"ה לפ"ק נאכן דאווענען און מגילה ליינען, האט רבי חנה הערש אריינגעברענגט אין זיין בית המדרש א פילע שיעסלע מיט פארשידענע זיסקייטן און "נאנטו" (וואס איז געמאכט פון ניס און אהינג) און ער האט דאס אויסגעטיילט פאר די מתפללים, וואס רוב פון זיי זענען געווען ארימעלייט, און מיט דעם האט ער זיי ממש אויפגעלעבט. ווען זיין רביצין האט אים געזאגט אז ער האט אלעס אויסגעטיילט און עס איז שוין נישט אז וואס צו שיקן פאר משלוח מנות, האט ער איר בארואיגט, און איר צוגעזאגט אז עס וועט זיי נישט פעלן וואס צושיקן אויף משלוח מנות, ווייל זיכער וועלן זיי באקומען משלוח מנות פון גוטע פריינד, און דאס וועט מען קענען שיקן ווייטער פאר אנדערע, אבער די דאזיגע ארימעלייט ווער טראכט בכלל זיי צו שיקן משלוח מנות, און אויך וועלן מיר זיך נישט זארגען פאר זיי, ווער דען וועט זיך זארגען פאר זיי. (צאנז - די הייליגע פארשוואונדענע שטאט)

אמאל ווען רבי חנה הערש איז געווען אין שטאט ליזענסק, האט ער אויסגעדורקט זיין ווילען פאר הר"ח ר' יהושע פשעמיש ז"ל אז ער וויל פארן צום שטאט לאנצהוט, צום ציון פון הר"ק מראפשיץ זצ"ל, ווען ר' יהושע האט אים געפרעגט פון ווי ער האט געלט פאר די שפען צו פארן אהין, ער האט דאך נישט קיין איין פרוטה, און מען וועט דארפן בארייגן דאס געלט, האט אים רבי חנה הערש געענטפערט: דעסטוועגן דאך איז דאס ווערד, ווייל יעדע מאל וואס מען קומט צום ציון אין לאנצהוט באקומט מען א נייע התעוררות, דערפאר וויפיל עס איז נאר מעגליך פארט ער קיין לאנצהוט, און דערפאר קוקט ער נישט אויף די הוצאות און טירחות וואס עס איז פארבינדן מיט דעם.

ווען מען האט ליידער געפירט די מענטשען צו געהרגט ווערן רח"ל, האט רבי חנה הערש געשריגן אויפ'ן קול: שפוך חמתך על הגוים אשר לא ידעוך. (רובן של הדברים נתקפו מתוך ספר תולדות חנה קאלאשיץ שי"ל בקרב בעה"י)

תורתנו מאירת עינינו יגן לנו ויושר יליץ בעדינו

פרשת תצא השפ"ד לפ"ק

הר"ק רבי חנה צבי רובין זצ"ל מסאטמאר - צאנז, איז געבוירן שנת תרמ"ו לפ"ק צו זיין טאטע הר"ק רבי נפתלי רובין זצ"ל מווישיניץ איידעם פון הר"ק משינאווא זצ"ל, רבי חנה הערש איז געווען באקאנט פאר א הייליגער צדיק, און האט זיין גאנץ לעבן געדינט השי"ת מיט ברען און התלהבות מיט מסירת נפש, און ער איז געווען געערט און געשעצט ביי די צדיקי הדור, און ספעציעל ביי זיין זיידע הר"ק משינאווא זצ"ל, ביי די ערשטע וועלט מלחמה האט ער זיך באזעצט אין שטאט סאטמאר, ווי אין זיין בית המדרש וואס מען האט גערופן רבי חנה הערש'ס בית המדרש, האבן זיך פילע אידן געשיצט אונטער זיין הייליגע שאטן, און שפעטער האט ער זיך באזעצט אין שטאט צאנז, ביי די צווייטע וועלט מלחמה י"ב אלול האט מען אים געפירט פון באניער געטא צו די פארניכטונג לאגער בעלזין, ווער ער איז ליידער אומגעקומען עק"ה, און זיין יום ה'אירצייט איז באשטימט געווארן אויפן מארגענדיגן טאג י"ג אלול תש"ב לפ"ק הי"ד.

זיין זיידע הר"ק **משינאווא** זצ"ל האט זיך אויפגעטון מיט זיינע צוויי אייניקלאך מיטן נאמען חנה, הר"ק רבי חנה **מקאלאשיץ** זצ"ל און רבי חנה הערש, און ער האט זיך אויסגעריקט: די צוויי חתונות וועלן וואקסן מעלה מעלה.

אמאל איז זיין מאמע אריין צו איר טאטע הר"ק **משינאווא** מיטן קינד חנה הערש, און זי האט זיך אפגערעדט אויף אים אז ער איז א ווילד קינד, האט הר"ק משינאווא געקוקט אויף זיין שטערן, און האט איר געזאגט: איך ווייס נישט וואס דו ווילסט, ווייל עס קען גאר שטענען נישט זיין.

אמאל אלס קינד האט זיך זיין מאמע אפגערעדט פאר איר טאטע הר"ק **משינאווא** אז איר זון חנה הערש לערנט נישט אזוי שטארק בהתמדה, האט איר הר"ק משינאווא צוריק געפרעגט: און אכט שעה הייסט נישט געלערנט.

הר"ק **מקאלאשיץ** זצ"ל האט געזאגט אויף אים: ווען ער איז געווארן צעהן יאר, האט אים אנגעכאפט א יראה, מיט א קנאק ארויף ארויף. (כל אלו מתוך ספר תולדות חנה קאלאשיץ שי"ל בקרב בעה"י, בשם כ"ק אדמו"ר משינאווא זצ"ל)

זיין טאטע הר"ק רבי נפתלי **מוישיניץ** זצ"ל האט געזאגט אויף אים: אוי אז ער און ערליכער יוד, אוי אז ער און ערליכער יוד.

ביי די חתונה פון די אינגסטע טאכטער פון זיין שוואגער הגה"צ רבי יצחק רובין **מצפת** זצ"ל איידעם פון זיין טאטע רבי נפתלי מווישיניץ, האט רבי חנה הערש געטאנצן מצוה טאנץ פאר די כלה א טאג לאנגע צייט מער ווי א שעה, מיט א גאר גרויסע התלהבות ביז התפשוטות הגשמיות, די כלה וואס איז געשטאנען אויפן פלאץ, האט זיך געדארפט אראפזעצן דריי מאל צוליב שוואכקייט, אבער ער האט ווייטער געטאנצען, און בכלל נישט געוואסט וואס עס טוט זיך ארויס און זיין טאטע איז געשטאנען אין די זייט און געפאסט מיט די הענט מיט גרויס התלהבות און שמחה. (שם, בשם כ"ק אדמו"ר משינאווא זצ"ל)

רבי חנה הערש איז אמאל שבת פרשת יתרו געווען פון שטאט קאשוי, און ער האט געליינט אין די תורה מיט גרויס התרגשות און התלהבות. און עס איז געווען א גאר גרויסע התעוררות ווען ער האט געליינט די עשרת הדברות, נאך די שבת בייטאג סעודה האט ער געזאגט פאר הר"ח ר' שמואל קורץ ע"ה מיט התרגשות: ר' שמואל, איר זאלט וויסן, נאך וואס מיר האבן זוכה געווען היינט צו ליינען די עשרת הדברות, איז די ריכטיגע צייט ארויסצוגיין מיט א טאנץ, און ער האט אנגעפאנגען צו טאנצען מיט גרויס התלהבות. (עש)

אמאל ערב שבי"ח ווען רבי חנה הערש האט אנגערייט די פיש לכבוד שבי"ח אין בית המדרש, איז ער געגאנגען אהין און צוריק מיט גרויס דביקות, און ער האט זיך אונטערגעווינגען מיטן צאנזער ניגון אויף שלום עליכם די ווערטער: הייליגער באשעפער פון אלע וועלטן, איך קער מיך צו דיר, העלף שוין מיט דיין גרויס רחמנות, העלף שוין, העלף שוין, העלף שוין מיט דיין גרויס רחמנות. און אזוי האט ער דאס איבערגעזאגט אסאך מאל מיט א זיסע און בטעמטע טונגה. (עש)

תשכ"ה) איתא בספרי דיושבי ארץ ישראל קודמים ליושבי חוץ לארץ, וכתב הב"ח (י"ד סי' רנ"א) דזהו דוקא לגבי עניי עיר אחרת שבחוץ לארץ דתרווייהו עניי עיר אחרת, אבל עניי עירך שבחוץ לארץ קודמים לעניי עיר אחרת אפילו של ארץ ישראל [וכו.], והנה החיד"א ז"ל (פנ דור פ' ראה) מפלפל עליו לסתור ראיותיו מחמת שני טעמים נאמנים כראוי מוצקים שעניי א"י קודמים [וכו.], והטעם השני כי איכא בזה גם משום מצות פדיון שבויים, כי יושבי הארץ נתונים נתונים המה בידי עכו"ם קשים שא"ל לעמוד מחמתם, ובהו שמטייעין ההקתן שיוכלו לעמוד ולהתקיים שם הוי פדיון שבויים, ופדיון שבויים הוא קודם לכל צדקה עבת"ד.

והגם שולא הבנתי את הדמיון כ"כ [וכו.], אבל גברא רבה אמר מילתא בוואי אמת נכון הדבר שכן היה או, שלהחזיק בידי יושבי ארץ ישראל הוא עניי של פדיון שבויים, והוא חידוש פלא, והנה אם היה הדבר כן או בימיו של החיד"א ז"ל, הרי ודאי שהיו נכנס בגדר פדיון שבויים, מה שצריכים להשתדל לקיים שם חינוך שכל צרכיו והוצאותיו יבואו אך מחוץ לארץ, ולא יצטרכו לקבל משום כל מאומה.

(דברי יואל מהר"ח ת"ת בפרשת דף ר"ל"א לרביה"ק מסאטמאר זי"ע נשיא המללה)

"וכל המוסף לבקש רחמים זכות הוא לו" (טור סי' תקפ"א)

ניצט אויס די געוואלדיגע געלעגנהייט

בי די פושקע פון "כולל שומרי החומות"

ליקוט בענין מעלת צדקת רבי מאיר בעל הגוס לעניי ארץ ישראל

נתפרסם ע"י ידיד כולל שומרי החומות לצדקת רבי בעל הגוס

פאר א פושקע רופט: 718.243.2495

מבאר רבותינו שנה כ"ה גליון נ"א

מבאר השבת

מנהגי אבותינו ורבותינו ליום שבת קודש

מאמר תר"י"ד

לימוד בשב"ק אחה"צ (ג)

- (א) יש ללמוד תורה בשבת קודש, ששבת מסוגל לפקוח עינים עורות להרגיש בוונת התורה (ב).
- (יא) מי שהוא חכם בדעתו ואינו סכל, מנצל את הזמן של שב"ק בלימוד התורה, ואינו מספר ומדבר בה דברים בטילים אפילו זהו עונג להם (בא).
- (יב) ואסור לטייל ולהרבות בשיחה בטילה בשעה שדורשים בביהמ"ד דברי תורה ברבים (בב), וכמה פעמים הולכים לטייל ויבוא גם השטן בתוכם רח"ל (בג), ושומר נפשו ירחק מהם ולא יאבה ללכת במקומות אלה (כד).
- (יג) וחיוב להשגיח על הבנים והבנות בהשגחה יתירה שלא ילכו בטל בשב"ק אחה"צ, אשר עלולים ה"ו לבוא עי"ז לידי חטאים ומכשולות חמורים (כה).

מקור הברכה

דמים, אלא על שהן משמרין דתותיך, א"ל הקב"ה לא שבקתי ולא אשבוך, הה"ד (שמואל א' י"ב כ"ג) כי לא יטוש ה' את עמו בעבור שמו הגדול, מכאן נראה כי אז לא היה רדין של ישראל ללכת בשבת ויום טוב אל הקאפ"ע היוז לשתות קאפ"ע שנתבשל, אז גם בשביל כל הבאים, ולא לשחוק בכדור, מדלא קטרג המן על זה, ולא כמו שיש באיזהו מקומן אנשים חטאים בעיניו זה, ושומר נפשו ירחק מהם ומהמונם, ולא יאבה ללכת עמהם, כי הלא תכלית שבתות וימים טובים לנוח בס ולחשוב עם קונהו על העבר והעתיד, לבל יבלה ימיו בהבלי הבלים וכו' וכו'.

(כה) בס' נחלת יעקב (להגה"ק בעל חוות דעת זצ"ל, צוואת המחבר אות ו' כ'), מאד תשגיחו במלמדי תניקות, כי בעה"ר נתמעט התורה הקדושה ולומדיה וכמטונים צריכים לבקשו, ולא תניחו בנינו קטנים בין הגדולים, כי בעה"ר דבור, פרוץ, ולומדים אותם תפלות ודברי הבל, ובכפז שבת ויו"ט תתנו השגחה יתירה על בניכם, לבלתי יתחברו עם ילדים חצופים, כי מאד צריך שמירה לזה, ותזהירו המלמדים ע"ז מאד.

בס' מקרי דרדקי (פרשת בשלח אות ש"א) כ', ששת ימים חלקתהו וביום השביעי שבת לא יהי בו, אפשר לפרש הכוונה, משום שאחז"ל לא נתנו שבתות וימים טובים אלא ללמוד תורה, מש"ה שבת לא יהי בו, שלא יטרח לבלות זמנו עבור פרנסתו, מש"ה לא נפל בו המן, רק יקדש כל היום בלימוד התורה, מש"ה לא יהיה בו, מפרש הרמז ב"ר"ת ליחזות ב'נועם ד', הוא לימוד התורה כמצוות, מי שהוא חכם ומבין לימוד לידוע עיון, או לגמור גמרא ופוסקים וזוהר, ומי שהוא עני בדעת מפרש הרמז בס"ת ה'שכל וידוע איתי, כתרנום (י"ח"ט כ"ג) הלאוץ למידע דחלתי, היינו שילמדו אגרות מוסר שמשם זוכה ליראת שמים, והוא השאלה המסיימת ששואל ממך ד', ככתוב מה ד', שואל ממך כי אם ליראה, וזה יכול ללמוד כל אחד ואחד, אפי' מי שהוא עני בדעת ואינו מבין בלשון הקודש, לימוד אותם המעוותים בלשון לע"ז הנקרא עברי טייטש, וגם מש"ה שבת לא יהיה בו, מפרש הרמז בס"ת ו'לא תחניפו א"ת שמוש שאחז"ל (קדושין פ"א ע"א) סקא דתתא ריגאל (ובכלל תיבת שבת נכלל גם מועדים, עיין פירש"י ויקרא כ"ג ג'), ולא תביאהו הבטלה ממלאכה לשחוק וקלות ראש).

מכאן תוכחה להרבה בני אדם הגם שהם עצמן יושבים שבת בביהמ"ד ותורת ד' חתולתם כל אחד ואחד לפי השגתו, אבל אין משגיחים על בניהם ובנותיהם ומשרתיהם להוכיחם ולהדריכם שלא ילכו בגנות ופרדסים ולא יבואו בסוד משקחים בתערוכות בחורים ובתולות, אלא יהי תורת ד' חתולתם לקרות בצאינה וראינה, ובמנוחת המאור, וכיוצא באלה ספרי מוסר המעוותים ללשון עברי טייטש, שמשם אדם זוכה ליראת שמים, והכתוב אומר ושכלו איש באחיו, איש בעון אחיו, ואחז"ל מי שיש בידו למחות ואינו מוחה נקראת העבירה על שמו, ומכש"כ שבעירתי ביטול תורה גזרות עבירה פגם בירת מימיה הנצרך, וזהו ולא תחניפו את הארץ, עז"ל הוא כשפיכות דמים, ומשום שאדם חס על ממונו מורא יעלה על ראשו מקלות חכמ"ל שלחישתן הוא לחיטת שרף וכל דבריהם כגחלי אש, שאמרו (סוף פ"ב דסוכה) עבור מי שיש בידו למחות ואינו מוחה, נכסי בעלי בתים יורדים לטמיון ח"ו, עבור זה יהי לו עין פקחא להדריך ולהוכיח את הנתונים תחתיו.

ובאגרת מוסר ששלח הגה"ק הגר"א מוויז'ניא זצ"ל לזוגתו הרבנית ע"ה בדרכו לארה"ק כותב: וגם באתי לבקש מאתך מאד מאד בבקשה גדולה ועצומה ושטוחה, שתתירי את בנותיך מאד וכו', וגם כל מה שכתוב בספרי מוסר יקיימו וכו', והנה יש לי כמה ספרי מוסר עם לישון אשכנזי, וקראוהו תמיד, וכל שכן בשבת קודש ולא בספרי מוסר.

ובס' שארית מנחה (ויזשאוא, תולדות מובא, בימי הקיץ שיגר רבינו רבני מנחם מענדל מוויזשאוא זצ"ל את שליחיו לשפת הנהר בקרבת ווישווא, להשגיח שלא יתרחצו חלילה בתערוכות. אירע פעם באחד מימי שבת קודש, גבר החום, וקבוצה קטנה משולי העם הלכה להתרחץ בנהר בתערוכות. כשנודע הדבר לרבינו, הודעו ענינו, ושיגרו את משמשי הפרסם בכל העיר, כי בשבת קודש הקרובה ידרוש בבית הכנסת הגדול. בהודמנויות כאלו, התכנסו כל אנשי העיר בהמוניהם בבית הכנסת לשמוע את דברי המרא דאתרא.

ובהגיע העיר הדרשה, אמר רבינו במתק לישונו, מתוך לב כואב ואוהב: הרי כולכם נחשבים כילדי, והנני אחראי עליכם ועל מעשיכם, ואבוי לי על מה שמעתי, כי בשבת קודש שחלפה, נפרצו גדרי הצניעות וקבוצת נערים קלי דעת הלכה להתרחץ בתערוכות בנהר, אולם, היות שהנכם ילדי, אני מפשפש כדי למצוא צד זכות עליהם, ואז חשבתיו, כי ניהא שהלכו להתרחץ בנהר בגלל חום הקיץ, אבל מדוע פיתה אותם יצר הרע ליטול עימם מצלמה, איך עלה בדעתם לעשות זאת, ביום, גם על כך ניתן אולי ללמד דבר עליהם, כי רצו לתעד בתמונות את חטאיהם, בבחינת חטאתי נגדי תמיד, ואז יזכרו לשוב בתשובה, כאן נשבר קולו של רבינו, וקרא בקול נוקב מנחמות לבו: ילדי היקרים, חיתכן, איך עשיתם חטאים נוראים כאלה, קולו הלך וגבר כשגאת ארי, ועיניו הקדושות החלו זולגות נוזלי דמעות ללא הפוגה, וכך עמד ודרש במשך שעתיים בלב הומה ונרגש, כאשר הציבור מוזל דמעותיו יחד עמו. דבריו של רבינו זעזעו את כל הנוכחים, ואף קלי הדעת שנשכלו בחטאם, היוילו דמעות חרטה מעומק הלב, אזי קרא רבינו לעומתם: כעת אני מבקש שתבטיחו לי, שמיהוים והלאה לא אשמע חלילה לכוות, ואנכי אבטיחכם שהחטאתי נגדי תמיד יישכח בתהום הנישיה, ודוונותיכם יהפכו לזכרות, ומאן אלהא תתנהו כיהא לגערים שומרי תורה ומצוות.

(כ) בס' שם משואה (סאכאטשוב, פרשת דברים שנת תרע"ה, בד"ה ויש לומר) כ', ויש לומר שקצת מזה הוא בכל שבת שהנפשות בהכרח מזוככות, ומרגישות יותר מבימי החול, וזה שאיתא (תדב"ר פרק א') שבת יעשה כולו תורה, ששבת מסוגל לפקוח עינים עורות להרגיש בוונת התורה.

(כא) בס' צנפת פענח (להר"ק בעל תולדות יעקב יוסף זצ"ל, פרשת בא) כ', נראה לי דכתב רמ"א באורח חיים סימן ש"ז (ס"א) בשם תרומת הדשן (ש"ת סי' ס"א) ובני אדם שסיפור שמועות ודברי חידושים הוא עונג להם, ומותר לספרם בבית כמו בחול וכו' יעו"ש, וכתב באר היטב (פ"ק) בשם ספר חסידים (פ"ק) ואסור לספר איזה דבר שמצטער בו וכו' יעו"ש. והוא תמוה, שהוא נגד הש"ס שאמרו (שבת ק"ג ע"ג) שלא יהי' דבורך של שבת כדבורך של חול וכו', כל שכן לספר דברים בטילים בשבת. הגם דשמעתי ממורי (הבעש"ט) זללה"ה משל למלך שצוה שיתנו לכל אחד מבוקשתו, ובקיש אחד שיתנו לו זבל לצרעתו וכו', ודפח"ח (נתיי"ש ע"ד).

בס' בע"ש שם טוב (ע"ה), מקור מים חיים פ' יתרו אות מ"ט) מובא מס' רמזי תורה בדרושים על אגרת חז"ל (דף ס"ה ע"ד ד"ה פעם אחת הל' י"ד) כתב וז"ל: ומפני מה התירו באמת לספר הסיפורים בשבת, ואפשר לומר משל נפלא על זה, משל למלך שהיו לו מדינות רבות ועבדים לאין מספר, וציוה המלך לעשות יום מוגבל משהו ושמהו לכל שריו ועבדיו, ולכל מי שירצה לבא אל המשתה להתענג בתענוגי ומעדני המלך יותן לו כל רצונו ושאלתו, כל אשר תשאל ותתאהו נפשו, כדי שלא יחסר לשום אדם שום תענוג ועידון שבעולם, וכל אשר הוא חפץ ושואל תיקף יתן לו כאוות נפשו, והנה היו הרבה מה ששאל זה לא שאל זה, איזה מהם בקשו שיתנו להם כלים חשובים ונאים שהמלך שמהלך משתמש בהם, ואיזה מהם ביקש שתתנו לו כל מעדני מלך מכל מיני מאכל וכיוצא, ואחד הוסיף לשאל שיתנו לו פרס מגדני המלך זהב ודרכמונים, ואיזה מהם ביקש שיתנו לו שלטנות ושררות על קצת ערי המלך, והכל יתן לכל אחד ואחד חפצו ובקשתו, והיה שם איש סכל וחסר לב, והוא היה איש צרוע מוטל באשפה מחמת צרעתו, ובקשה אליו השאלה לשאלו ולבקש תאוותו וחפצו וצרכיו ודפת המלך, ביקש שיצוה המלך שיתנו לו שני משפלות של זבל לא יקר, בכדי שיתכסה בהם ויתקדר מצרעתו, וגערו בו עבדי המלך ואמרו לו: שוטה וחסר לב, מה זאת אשר שאלת ובחרת מכל התענוגים, והלא אם היית שואל כל ביום הזה חפצים טובים או מיני תענוגים שבעולם וכל מחמדיו לב המלך, היו נוטנים לך, כי כן דתי המלך והניקום להיותו עושים רצון איש ואיש, ואם תאמר מחמת כאב צרעתך שאלת דבר זה, שוטה שבעולם היה לך לבקש מאת המלך שיצוה להרפואים לרפואת אותך מצרעתך, עלום חסר בביית המלך רופאים מומחים וכל סממני רפואות עד אין קץ, והנה הגיע הדבר הזה לפני המלך שכן ביקש האיש הסכל, והמלך שחכמתו גדולה עד מאוד, אמר וצוהו ובהגיש איש זה הוא סכל, שבלקש שיתנו ניומסי המלך ודתו זה אי אפשי, רק יצוה לו כמו אשר בחר, כי הסכל הלזה בחר בדבר מאוס, אם כן בודאי זהו עיקר תענוגו ועידונו, על כן לא יותן לו יותר משאלתו ובקשתו, והנמשל מובן עכ"ל.

(כב) בס' משנה ברורה (פ"י ר"צ ס"ק ד) כ', בגמרא איתא בתלת מילי נחתי בע"ב מנכסיהו וחד מניהו דקבעי סעודתא בשבתא בעידן ב' מדרשא, והענין כדאיתא בירושלמי [הובא בב"י רפ"ח] לא ניתנו שבתות ויו"ט לישראל אלא כדי לעסוק בהם בתורה, מפני שכל ימות החול הם טרודים במלאכתם ואין להם פנאי לעסוק בה בקביעות, ובשבת הם פנוים ממלאכה ויכולים לעסוק בה כראוי, לפיכך אסור לו לפנות עצמו מד"ת ולקבוע סעודתו בשעה שדורשים בטובת דברי תורה ברבים, אלא יקדים אותה או יאחר אותה, וזהו ואכתה מגולה לאותן האנשים שמטיילין בעת ההיא בשוקים וברחובות, כי אפילו סעודת שבת שהיא מצוה, אסור אז מפני בטול תורה, וכ"ש לטייל ולהרבות אז בשיחה בטלה שאסור.

(כג) בס' דרשות חתם סופר (ח"ג דרוש לו' אב דף ע"ח כ'), איש הישראלי נמשל לעץ שתול על פלגי מים, היא תורת ה', ואז פרוי יתן בעתו ועליהו לא יבול, שלא יוציא ח"ו טפה לבטלה, ולא עוד שאפ"י עליהו לא יבול, שלא יוציא דבריו לבטלה, ונשמרת מכל דבר רע, שלא יביאורו לידי טומאה ח"ו, אמנם כשהוא ענין יבש בלי מים של תורה, ואז הבטלה מביאה לידי זמה, ועלהו יבול, ופרוי קדש הולכים נעשה חילולים, להוציא מקדש אל החול, ובפרט בימים הקדושים שבתות ויו"ט וכדומה, אוכלים ושותים ומזמינים בשבתות כגון המלאה לה, והולכים לטייל בשוקים וברחובות בחורים וגם בתולות, ויבוא גם השטן בתוכם, כאשר הזרחתי אתכם כבר, והוכיזו אמש בבה"ל לבל ישמע עוד כן משום איש הישראלי, ועונש ינשאו הוא ומחוקיקו, שבו איש תחתיו לא יצא איש ממקומו ביום השבת, וכי לא יד לנו צוה בעשתה הקדושים שבתות ויו"ט כי ימי השבוע בין שונאיו לבקש לנו לחם מעט ואגרות כסף אחת, כ"א גם ביום ש"ק לא תמצא נפשנו מנוח מעט מעיפתה, לעיין בחומש בלשון אשכנז, או בשארי ספרים, או להעיר און לשמוע כליומדים מלומדיהם, העל כל זאת לא יפקוד ה' וימהר ויחיש עת פדיון.

(כד) בס' ייטב פנים (מאמר דרוש טוב לשב"ה, אות כ"א) כ', והנה עיניכם הרואות הא דאיתא במדרש אסתר פרשה זי"ן שהיה המן מקטרג על ישראל שניהו ברבין שאוכלין הרבה, שאוכלין ושותין ואומרים עונג שבת ועונג יום טוב, ומכניסין פחת בממונו של עולם, בניסן פסחא ובסיון עצרת כו', ועל כל מה שהיה המן מקטרג מלמטה, היה מיאכל מלמד זכות מלמעלה, אמר לפניו נע ונד כי ימי השבוע בין שונאיו לבקש לנו לחם מעט ואגרות כסף או בשארי ויחיש עת פדיון.

עירבדא דשמירתא

סיפורי צדיקים שנשמעו מאת מרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל (רנז)

אלף שלג. בשנות בחרותו של הגה"צ בעל ערוגת הבושם מחוסט זצ"ל עסק במשך היום לפרנס את אמו האלמנה וי"ח, אולם בלילה למד הרבה שעות בהתמדה רבה. ופי"א אירע שר"ל פרץ שריפה בשכינותם, וכולם רצו מן הבית ונעשה בהלה גדולה, וכולם עשו פעולות לכבות את האש, וביתניים הבחינו שהב' משה נמצא בחדרו וישן, ודאגו ופחדו למנועו, ורצו לעוררו, אולם אמו הצדיקת ע"ה בתמימותה אמרה שהיא בטוחה שלא יאירע לו כלום, מכיון שבית שלומדים בו תורה בלילה אינו נשרף [כמו שבאר חז"ל (מס' סנהדרין דף צ"ב ע"א) כל בית שאין דברי תורה נשמעים בו בלילה אש אוכלתו], ומכיון שבבית הזה ה' נשמע ממנו קול התורה בכל לילה, אי אפשר שישרף ושהוא יזקק, ולפלא שתומ"י נבכה האש, ואכן יצא משם בלי נזק, בכח האמונה שלה שלא יזקק בזכות התורה שלמד בלילה.

אלף שלג. הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב זצ"ל ראה פי"א האיק שאיש אחד מחסידיו דיבר עם זו' הרבנית הצדיקת ע"ה קצת באופן יותר קרוב [אביסל נענטער], אמר לו הרה"ק בשאלה: דו מיינטט א רביצין איז נישט קיין אשת איש [וגם אצלה שייך כל ההלכות והרחקות כמו באשת איש אחרת].

אלף שלד / בהיכל קדשו. כאשר זכיתי לשמש אצל מרן הרה"ק מסטאטאר זצ"ל פרשת שערן ספרגנס בימי הקיץ שנת תשי"ד לפ"ק, אחזה להרבנית הצדיקת ע"ה שאש פרשת עקב אחה"צ יסורים גוראים רח"ל על הגאל [שטבלה מה עוד בשנת תשי"ד לפ"ק, כשב"ש זכרנו כבר מזה], ומרן ז"ל ישב אצל מטתה אחה"צ ובמוצאי שבי"ק והשתתף בצערה הרב, והיסורים נחלשה קצת [די יסורים האבן אביסל נאנגעלאזטן], ושבו הביתה לעיר וויליאמסבורג יצ"ו, וכאשר ביקרה אצל רופאים, אמרו בצריכה לעבור ניתוח על הגאל, ונסעה הרבנית ע"ה לעיר ראטשטאטער להניתוח.

וכאשר ז"ל נהוג הסדר שבכל יום שימש בחור אחר ביומו, ולא ה' ניהא זה למרן ז"ל שיה' סדר הזה במשך הזמן שהרבנית ע"ה אינה בבית, וכאשר היה סדר שלי לשמש מיום ה' בבוקר עד עש"ק בבוקר, ובליל ששי לערך שעה אחד ומחצה - שתיים בלילה הכנסתי למרן ז"ל לטעום, וכאשר יצאתי מחדר קדשו, ניגש אלי המשב"ק הרב החסיד רבי יוסף אשכנזי ז"ל שג"כ אך יצא מחדר קדשו, ואמר לי שמרן ז"ל אמר לו שהיית שהרבנית ע"ה אינה בבית, לא ניהא לי' שבכל יום יה' משמש אחר, שאינו מסודר הדברים, ע"כ רצונו שיאשר לשמש שם כל התקופה, וכן זכיתי לשמש אצלו לפני ולפנים למשך התקופה מן חצי חודש אלול שנת תשי"ד לפ"ק עד לאחר פרשת וירא שנת תשנ"ב לפ"ק. נ"ה: בתקופה ההוא ה' נהוג שבכל יום במשך שני שבועות שימש בחור אחר את מרן ז"ל, וכן ה' חזר חלילה, דהיינו י"ד בחורים למשך י"ד מים, וכאשר הרבנית ע"ה לא היתה בבית באותה תקופה, לא רצה מרן ז"ל שיה' כקדירא דבי שותפי בלא אחריות, ע"כ חרז הוא ככבודו ובעצמו במרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל שימש אותו ככל התקופה. ושי מכחב בכתי"ק מרן זצ"ל שכתב להרבנית ע"ה אשר הגה"צ זצ"ל משמש שם, והשכל הוא בסדר על צד היתור טוב].

וביום אחד אחה"צ אמר לי מרן ז"ל שהולך לסגור עצמו בחדר הספרים [לעבוד עבודת קודש], ולא אניח שום אחד ליכנס אצלו בלי יוצא מן הכלל, והתבטא שאפילו איינער מיט א גאלדענע קאפ [אחד עם ראש של זהב] לא ארשה ליכנס אצלו בשעות אלו. ולאחר זמן התקשר על הטעלפאן כ"ק אדמו"ר בעל ברך משה זצ"ל שה' אז אבד"ק סיגעט, שרוצה לבוא עם משפחתו למרן ז"ל להתברך בימי הרחמים והסליחות, ואמרתי לו שמרן ז"ל הסתגר עצמו בחדר קדשו, ואמר לי שלא ארשה שום אחד ליכנס אצלו, ואיני יודע לכמה עוד זמן זה יתארך, וכאשר עברו לערך ב' שעות יצא מרן ז"ל מחדרו, ושאל אותי אם אחד רצה ליכנס מתקדם, עניתי לו שחברו מליגנט התקשר ע"ה הטעלפאן שרצה לבוא, שאל אותי מרן ז"ל ומה אמרת לו, עניתי, שאמרתי לו שמרן ז"ל אמר לי שלא ארשה שו"א ליכנס בעת הזאת, ואפילו איינער מיט א גאלדענע קאפ. ונכנס מרן ז"ל חזרה לחדרו.

אלף שלה / בהיכל קדשו. מרן הרה"ק מסטאטאר זצ"ל היה נוהג ליתן בכל יום חמישי סכום מעות להרבנית הצדיקת ע"ה [כדמוא בכתיבי האר"י ז"ל שהבעל יתן מעות להאשה, שבחינת דכרא משפיע], [במני שבנות תשי"ד - ט"ו] ה' הסכום מאה דאללער, ואפילו שהוציאה הרבנית יותר מזה, אולם זה ה' הסכום אשר מרן ז"ל נתן לה על פי האר"י ז"ל.

בעוה"ת בדעתינו להדפיס האדרעסן של הבתי חיים בתוך ספרנו "לספר בצינן", שיהיו לתועלת מבקרי הצינים למצוא אותן בניקל. ומאלו הבתי חיים לנו עדיין האדרעסן [POI]: אפאטשנא / הארחוב / זוואלין / לאסק / לעכאוויטש / מיקאליוב / סאווראן / סטאלין / פאליוויטש / אדאראמיל / ווארחיווקא מי שיש לו ידיעה בזה נא שישתדל לשלחם אלינו במוקדם האפשרי. nanash@yeshivanet.com או יפנה להמערכת

אדם אם היה עובר בין הקברות, והיה יודע שצדיק קבור שם, צריך להזכירו במעשיו, אמר שלמה (משלי י' ז) זכר צדיק לברכה. (פסק"ד פ"ב ס"א) **פארט איר אויף קברי צדיקים ווי אימער אין דער וועלט ?** די עיקר השתחוות ב"י א ציון פון א צדיק איז נאכצוואגן שמועות ועובדות מפיו כמובא בספס"ק. איר צאלט אויפיל געלט פאר די נסיעות, קומט נישט אן צום ציון ווי א פרעמדער, מיר וועלן אייך צושטעלן א קובץ "לספר בצינן" מיט געקליבענע סיפורים מיוחד פאר די ציונים ווי איר פארט. אזוי ווי איר זענט מחליט צו פארן אויף מקומות הקדושים, רופט אריין צו מערכת "מנבאר רבותני" און מיר וועלן אייך צושטעלן בעוה"ש"ת א קובץ לויט אייער פארלאנג. 718-218-6817 **פועלט אלעס נומם**

אוצרות הבאר

ספרים חדשים שהגיעו להמערכת - עפ"י סדר הא"ב

ספרים חדשים של ממלכת התורה "עזו והדר"
ד. סו. מור שו"ע הלכות מקח וממכר / המבואר מתיבתא, קצ"ח-ר"ח
מור שו"ע חושן משפט, הלכות מקח וממכר והנשיא כלים על הדין נדפס מחדש באותיות מאירות עינים, ובו כמה מדורים להקל על הלומד: ביאור השו"ע, ביאור משולב בדברי רבותינו המבאר ומ"א, עמוד מול עמוד, עפ"י סוגיות הגמ' וראשונים, ומפרישי השו"ע, עם מקורות הערות, בתוספת מביאות והקדמות להלכות. ביאור סמ"ע וביאור השו"ע, כל דברי רבותינו הסמ"ע והשו"ע מתבארים למקום, עם ציטוט החושן ונתיבות המשפט עם מקורות והערות. עם מדרו בירור הלכה הכולל בירור יסודות ההלכה מכלול השיטות והדעות מו"מ קישות ותרוצים, הערות הארות, מדברי רבותינו הראשונים והאחרונים בהלכות מקח וממכר התמורות. עם תמצית ההלכה וסיכום השיטות. י"ל ברוב פאר והדר סימני קצ"ח - ר"ח בכרך אחר. שנת תשפ"ד לפ"ק.

ד. סו. מור שו"ע הלכות מקח וממכר / המבואר מתיבתא, ר"ו-ר"ג
מור שו"ע חושן משפט, הלכות מקח וממכר והנשיא כלים על הדין נדפס מחדש באותיות מאירות עינים, ובו כמה מדורים להקל על הלומד: ביאור השו"ע, ביאור משולב בדברי רבותינו המבאר ומ"א, עמוד מול עמוד, עפ"י סוגיות הגמ' וראשונים, ומפרישי השו"ע, עם מקורות הערות, בתוספת מביאות והקדמות להלכות. ביאור סמ"ע וביאור השו"ע, כל דברי רבותינו הסמ"ע והשו"ע מתבארים למקום, עם ציטוט החושן ונתיבות המשפט עם מקורות והערות. עם מדרו בירור הלכה הכולל בירור יסודות ההלכה מכלול השיטות והדעות מו"מ קישות ותרוצים, הערות הארות, מדברי רבותינו הראשונים והאחרונים בהלכות מקח וממכר התמורות. עם תמצית ההלכה וסיכום השיטות. י"ל ברוב פאר והדר סימני קצ"ח - ר"ח בכרך אחר. שנת תשפ"ד לפ"ק.

ד. סו. מנורת הזהב / האניפאלי, המבואר
הספר הקדוש והמפורסם מאת הרב הקדוש הנורא רבי משולם וישא מהנאפאלי זצ"ל, יצא לאור ברוב פאר והדר במהדורה חדשה ומפוארת, בתוספת מרכיב, באותיות מאירות עינים, תוספת אלפי מראי מקומות וציורים, פתיחת ראשי תיבות וקיצורים, הקמעים חלקו לפסקאות וציטוטים, עם סימני פסוק וניקוד, בתוספת כותרת משנה, עם ביאור החסידות וצינו החסידות, בביאור הדביון, והרחבת הענינים הנשיאים ונותרים בדביון, עם ליקוטים יקרים עם מפתחות מפורטים. עם פרקי תולדות וקורות חייו הקד. שנת תשפ"ד לפ"ק. (הקנ"ט עמודים)

ד. סו. משנה תורה להרמב"ם המבואר, מהרה"ר / אבות הטומאות
הספרי"ק משנה תורה להרמב"ם נדפס מחדש באותיות מאירות עינים מנוקדת. עם ביאור להבנת דביון. ביאור רמב"ם: ביאור משולב ובהיר לכל דברי הרמב"ם עם מביא והשוואה לפסקי השו"ע. ליקוטי ביאורים: לקט ביאורים נרחב ממשנת ראשונים ואחרונים העוסקים בביאור וביאור הרמב"ם, עורכים בשפה בהירה ובהירה. מקורות ההלכה: ציון המקורות שמהם דלה הרמב"ם תוכן ההלכה מכללי וירושלמי, תוספתא ספרי ספרא ומכילתא, בתוספת ציוני הלכה בסמ"ג ומור שו"ע. עם מביא והקדמות: מביא מיוחד בתחילה כל חלק בירקע ופתיחה לנושאים שבהם עוסק ברך זה. וכן הקדמות בפתיחת הפרקים ולפני הלכות הקשות להבנת. י"ל כרך על סדר עבודת, הלכות אבות הטומאות. שנת תשפ"ד לפ"ק. (הר"ב עמודים)

ד. סו. משנה תורה להרמב"ם המבואר, עבודתו / בית הכהונה
הספרי"ק משנה תורה להרמב"ם נדפס מחדש באותיות מאירות עינים מנוקדת. עם ביאור להבנת דביון. ביאור רמב"ם: ביאור משולב ובהיר לכל דברי הרמב"ם עם מביא והשוואה לפסקי השו"ע. ליקוטי ביאורים: לקט ביאורים נרחב ממשנת ראשונים ואחרונים העוסקים בביאור וביאור הרמב"ם, עורכים בשפה בהירה ובהירה. מקורות ההלכה: ציון המקורות שמהם דלה הרמב"ם תוכן ההלכה מכללי וירושלמי, תוספתא ספרי ספרא ומכילתא, בתוספת ציוני הלכה בסמ"ג ומור שו"ע. עם מביא והקדמות: מביא מיוחד בתחילה כל חלק בירקע ופתיחה לנושאים שבהם עוסק ברך זה. וכן הקדמות בפתיחת הפרקים ולפני הלכות הקשות להבנת. י"ל כרך על סדר עבודת, הלכות אבות הכהונה. שנת תשפ"ד לפ"ק. (הר"ב עמודים)

ד. י. תקוני זוהר ה"ג, תקונים ס"ח / המבואר
תקני זוהר הקדוש והמפורסם, י"ל מחדש ברוב פאר והדר, באותיות מאירות עינים, מוגה בהנהגה מתייקת ומנוקדת, בתוספת הקדמות ובחירת משנה, עם ביאור הכתר והכבוד, ביאורים יקרים ונפלאים משולב בתוך לשון הדר הקדוש, לבאר דברות קדש, עם מקורות וצינים צינים צינים מברכות הדברים, והוספת ביאורים, כדי להקל על הלומדים בדברים קדושים אלו, עם פתחה ועירא, בכרך זה נופיע תקונים ס"ח. שנת תשפ"ד לפ"ק. (הח"י עמודים)

ד. עא. בריית מרדכי / הלכות רבית
מסודר לשני חלקים - חלק ראשון: שיען בדרך קצרה על דרך שאלה ותשובה, דברי המבאר, ומ"א מ"ד שו"ע, י"ל לקט בירורים ופסקים מדברי גדולי הפוסקים, רבותינו השו"ע, הרב, החבמת אדם, רעק"א, הוות דעה, פתחי תשובה ועוד, באופן קצר ובהיר. ולמטה בשולי הגליון יתוסף ביאורים והערות במקום הצורך. ביאור, חלק שני: תירושים על דרך בפרק אהור נשך, תירושים ביר"ק, מלחמות ה', נמוק"א, ראש ורמב"ם, ספר לביש, שו"ע הרב, החבמת אדם, עניני היתר ופסקא, ש"ת השכיחים בובעני, והשובות מהר"ח קניבסק זצ"ל. חלק שלישי: ביאורים ועינים בעניני רבית. עם עניני בריית מילה, נערך נוסף בטו"ט עם מפתחות מפורטים, ע"י הרה"ג ר' מרדכי וויינבערג שליט"א, מהדורה שני' עם תקונים והוספות. שנת תשפ"ד לפ"ק, ברוקלין יצ"ו. (הר"פ עמודים)

ד. עב. ודע אברהם / אלה תולדות אברהם - קראלי
תירושים מבתי ספר"ם התורה וסגיות השו"ע, ופרקי קורות הימים של הנאון הצדיק המפורסם רבי אברהם אביש הורוויץ מקראלי זצ"ל ה"ד. יצירת פאר על תולדותיו בתנגת ערתי והרבנית התורה, תולדות בנוע אבותיו הקד, שושלת ראשית, מעלין, זידיטשוב, סניפקא, מקומות בחינות ברכות בעניני רעומים, פניקס, וצאצאי בק"ק קראלי, עד שנקר"ה זצ"ל, פרק מיוחד על מ"ו צאצאי אביו רבי נפתלי ממעלין זצ"ל, וצאצאי חתונו החקל יצחק ספניפקא זצ"ל, תאור ו' צאצאו ובעיקר על חיו בנו ק"ק אדמו"ר רבי שמואל צבי ספניפקא זצ"ל, מעטרת בפרקי היסטוריה המסתעפים, השתלשלות על חיו בראש ובהנהגה, התיסרות "קולות הוראים", דרך ראשית ומעלין כהנמת הגניעות, עם השתלשלות "הורוויץ" קבורת קדוש נמוץ ועוד. ערך ומסודר ברוב פאר והדר, עם אלפי קטעי היסטוריה בתוספת הערות חשובות בקורות הדורות, עם פרקי "תולדות" של יותר מ' מאות צדיקים הנזכרים בהספר. עם מפתחות מפורטים, עם קרוב ל' מאות צילומים ופאקסמיליות נדירות שמתפרסמים לראשונה. י"ל ע"י הוצאת תר"ה, שנת תשפ"ד לפ"ק, ברוקלין יצ"ו. (תקעה עמודים) הפצה ראשית אצל ר' למאור: 718-384-1324

ד. עג. קול שופר
קונטרס הכולל דיני תקיעת שופר בקצרה למעשה, בסדר נכון וברך קצרה השוה לכל נפש, וכל הענינים הקשים והמסובכים שבהם, שיש בהם שאלות שונות ומקום שיטות, נסדר היטב לדעת את המעשה לעשות באופן הטוב ביותר. ע"י הרה"ג רבי אברהם אלימלך ווייס שליט"א, מהדורה חדשה עם הוספות, בפרוס שנת תשפ"ה לפ"ק, קרית יואל יצ"ו. הפצה ראשית ר' למאור: 718-384-1324

ד. עה. שבת היום, חלק ה'
אן אוצר פון פראקטישע הלכות וואס קומען פאר שבת קודש, מולקט פון שלחן ערוך ומפרשים און דרויבעקעקע הורן השבוע רבנים שליט"א, חלק ה', אויף מילאט מנכבד, מענין, מכה במשש, הנצחה, עניני עלעקטראיק, פתחת כלים, רפואה שבתה, עם קונטרס ביום השבת, חידושים וביאורים בעניני מילאט שבת, ע"י הרה"ג ר' יקותיאל יהודה הורוויץ שליט"א מו"ץ בכרך להוראה, שנת תשפ"ד לפ"ק, מאנסי יצ"ו. (450 עמודים)

לפרסם ספרים במדור "אוצרות הבאר" נא לשלוח שני ספרים להמערכת

אינטערנעט
אפילו מיט אן אויגענרופענעם גאר גוטן פילטער
איז פארט גאר שלעכט פאר א אידישע נשמה
מבאר רבותני: 43 LORIMER ST. BROOKLYN N.Y. 11206
טעל: 718-218-6817 - פקס: 718-506-9629
כל הזכיות שמורות, ואסור להעתיק שום ענין מהגליון בלי רשות המערכת
י"ל ע"י קהל אספי ארץ ד'נאנאש - בנישיאות הגה"צ רבי א'יער יוסף פאליאק שליט"א
פרשת תצא תשפ"ד לפ"ק